

Изјаве руских представника о неопходној оставци председника Грузије, Михаила Сакашвилија, изненадиле су не само Запад, већ комплетно јавно мњење Грузије. Сакашвили још од Револуције ружа није уживао тако велику подршку становништва, а критика његовог деловања никада се није граничила са маргиналношћу и подршком непријатеља.

Данас имамо тај случај. Сутра, када утихну топови, доћи ће до отрежњења. Грузијско друштво мораће да схвати, како је ударац на Јужну Осетију – шта год да га је изазвало – ставио тачку на успостављање територијалне целовитости Грузије у оквиру стратешке перспективе, те да се у суседству не налазе две побуњеничке аутономије, већ два Косова, и да је потребно само време како би то Запад у потпуности схватио. Међутим, то Грузију неће натерати да одустане од Јужне Осетије и Абхазије. Сакашвили ће у свести јавности убрзо постати симбол трајног пораза, баш као што је то за српску свест био Слободан Милошевић након неуспелог косовског блицкрига.

У принципу, ситуација са Косовом и Јужном Осетијом практично је идентична – уколико се Косово посматра као Осетија, Грузија као Србија, а Запад као Русија. Идентична је и лексика – на Косову су се исто тако борили са сепаратизмом и самопрокламованом државом, Русија је исто тако оптуживала Запад за неодговарајућу примену силе, а Запад је кривио Русију за подршку агресије. И у једном и другом случају, иницијатори блицкрига рачунали су на подршку: Милошевић на подршку Москве, Сакашвили на подршку Вашингтона. У оба случаја дошло је до отрежњења: „најважнији пријатељ“ није спреман да започне трећи светски рат ради малог савезника.

Може се рећи да је Косово било последњи Милошевићев бастион, а Сакашвили је само почео са Јужном Осетијом, рачунајући да ће пре или касније повратити Абхазију. Међутим, то није тачно. Након Милошевићевог неуспеха на Косову дошло је до распада државног савеза Србије и Црне Горе, и Срби су остали без излаза на море. Резултат Сакашвилијевог неуспеха у Јужној Осетији јесте дефинитиван губитак Абхазије, а добро је ако остане само на томе.

Најинтересантније је што се све ово могло избећи. Да Милошевић није правио грешке (за које се испоставило да су злочини) због којих су заувек не само Албанци, већ и Запад, дошли до убеђења да није могуће постојање Србије и Косова под истим кровом, Србија би и данас била у федеративном савезу са покрајином, и у конфедерацији са Црном Гором. Ово не би било пожељно ни за Албанце, ни за Црногорце, али били су у обавези према међународној заједници; сетимо се да је Хавијер Солана буквално натерао црногорског председника, Мила Ћукановића да још неколико година остане у савезу, и то у оном моменту када је већ све било спремно за проглашење независности. То се дешавало већ после Милошевића, замислимо какво би било западно јавно мњење да он није постојао!

Да нема Сакашвилијевих грешака које се претварају у злочине и убеђују народ Осетије, Абхазије и Русију у немогућност опстанка под једним кровом са Грузијом, већ би у првих пар година дошло до стварања Грузијске федеративне државе. Подсетимо се да се Едуард Шеварнадзе – ни најмање омиљен политичар у Русији – на крају свог мандата

споразумео са Цхинвалијем. Било је то постсовјетско разумевање помешано са корупцијом, али боља је и корупција за Цхинвали, него рат и уништење града. За руководство Грузије није било важно да покаже своју мржњу према руском агресору, већ да дочека руску трезвеност и потражи властите полуге утицаја на Москву – то би сигурно био дуг процес, али он би се завршио оним на шта сада не може да се рачуна, успостављањем територијалне целовитости Грузије.

Уосталом, Србија и сада има излаз – Европску Унију. Сусрет са Црном Гором и Косовом под једним кровом. Милошевић није могао да опстане (а потом ни Коштуница), јер је Србији потребан прозападни лидер који је при томе способен да сачува добре односе са Москвом.

А Грузија ће сада моћи да се сусретне са својим побуњеничким аутономијама само у случају успостављања посебних односа са Русијом. Колико год то парадоксално звучало, земљи ће ускоро бити потребан проруски лидер, способен да сачува добре односе са Западом. А то Сакашвили очигледно није. Зато председник Грузије треба да оде, без обзира на то да ли то хоће Русија или не.

11.08.2008

<http://www.politcom.ru/article.php?id=6663>